

**Pol'nohospodárske družstvo
so sídlom v LUDROVEJ**

Výročná správa

2020

Vyhotovená dňa: 18.06.2021

Prerokovaná dňa:

Podpis člena štatutárneho orgánu účtovnej jednotky:

.....

Podpis osoby zodpovednej za vyhotovenie výročnej správy:

.....

Obsah:

1	Základné údaje poľnohospodárskeho družstva	3
1.1	Identifikačné údaje	3
1.2	Vznik poľnohospodárskeho družstva	3
1.3	Predmet činnosti	3
1.4	Štatutárne, dozorné orgány	4
2	Činnosť poľnohospodárskeho družstva v roku 2017	4
2.1	Odberatelia	4
2.2	Tržby	5
2.3	Finančná analýza.....	5
3	Náklady na činnosť v oblasti výskumu a vývoja	7
4	Nadobúdanie vlastných akcií, dočasných listov, obchodných podielov a akcií, dočasných listov a obchodných podielov materskej účtovnej jednotky.....	8
5	Udalosti osobitného významu.....	8
6	Organizačná zložka v zahraničí.....	8
7	Návrh na rozdelenie zisku.....	8
8	Vývoj činnosti poľnohospodárskeho družstva.....	8

Prílohy

Účtovná závierka podnikateľov v podvojnom účtovníctve

- a) Súvaha k 31.12.2019
- b) Výkaz ziskov a strát k 31.12.2019
- c) Poznámky k účtovnej závierke k 31.12.2019

1 Základné údaje poľnohospodárskeho družstva

1.1 Identifikačné údaje

Obchodný názov:	Poľnohospodárske družstvo
Právna forma:	družstvo
Sídlo:	034 071 Ludrová 419
Základné imanie:	128 152 EUR
IČO:	00 195 693
DIČ:	2020430291
IČ DPH:	SK2020430291
Zápis v Obchodnom registri:	OS Žilina, oddiel: Dr, vložka číslo: 151/L

1.2 Vznik poľnohospodárskeho družstva

Poľnohospodárske družstvo so sídlom v Ludrovej bolo založené na zlučovacej členskej schôdzi konanej 09.02.1972, prijatím vlastných stanov družstva, schválených uznesením R ONV v Liptovskom Mikuláši dňa 11.04.1972. Výročná členská schôdza, konaná dňa 22.2.1991 schválila nové stanovy v zmysle zákona číslo **162/90 Zb.** o poľnohospodárskom družstevníctve. Sťah spis: Dr 1087 Družstvo na členskej schôdzi, konanej dňa 09.12.1992. Činnosť poľnohospodárskeho družstva je zameraná na poľnohospodársku výrobu. – podnikanie v poľnohospodárskej výrobe vrátane predaja neopracovaných poľnohospodárskych výrobkov na účely ďalšieho predaja.

1.3 Predmet činnosti

Hlavným predmetom činnosti poľnohospodárskeho družstva je

- podnikanie v poľnohospodárskej výrobe vrátane predaja neopracovaných poľnohospodárskych výrobkov na účely ďalšieho predaja
- maloobchod s ovocím a zeleninou
- stavebné inštalácie a vnútorné stavebné práce
- dobývanie nevyhradeného nerastu – dolomit
- nákladná cestná doprava vykonávaná cestnými nákladnými vozidlami do celkovej hmotnosti 3,5 t vrátane prípojného vozidla
- výroba elektriny výrobným zariadením s celkovým inštalovaným výkonom do 5 MW

Najväčším odberateľom je SAVENCIA Fromaga & Dairy SK, s.r.o. Liptovský Mikuláš, kde dodávame surové kravské mlieko.

1.4 Štatutárne orgány družstva

Členská schôdza je najvyšší orgán poľnohospodárskeho družstva, ktorú tvorí 142 členov.

Predstavenstvo je štatutárnym orgánom poľnohospodárskeho družstva, riadi činnosť družstva a rozhoduje o všetkých záležitostiach družstva. Kontrolná komisia je oprávnená kontrolovať všetku činnosť družstva a prerokúva sťažnosti jeho členov. V mene poľnohospodárskeho družstva koná a podpisuje predseda a jeden člen predstavenstva.

2 Činnosť poľnohospodárskeho družstva v roku 2020

Vážení hostia, vážené dámy a páni, predkladám Vám Výročnú správu Poľnohospodárskeho družstva so sídlom v Ludrovej o hospodárení s riadnou účtovnou závierkou za rok 2020

2.1 Podnikateľská činnosti a stav majetku

V roku 2020 družstvo vykázalo účtovný výsledok hospodárenia - účtovnú stratu vo výške – 294 520,26. EUR pri celkových výnosoch 3 928 018,73 EUR a celkových čerpaných nákladoch vo výške 4 222 538,99 EUR. Účtovná strata

bola následne upravená prostredníctvom pripočítateľných a odpočítateľných položiek na daňovú stratu vo výške – 139 101,39 EUR.

Medziročne došlo k navýšeniu straty hospodárskeho výsledku o **68 137,14 EUR**.

(rok 2016 -8 799 rok 2017 – 120 130,66 =) (rok2017 – 120130,66 rok 2018 - 166224,67,rok 131017)

2.2 Prehľad nákladov

Rok	2018	2019	2020	Porovnať rok 2018-2019
Spotrebované nákupy:	1 193 605	1 244 524	1 277 252	32 727
Nakúpené osivá, sadivá	102 343	90 925,75	112 662	21736
Nakúpené hnojivá	81 533	62 971,68	56 374	-6 597
Pohonné hmoty	232 732	235 271,22	189 084	-46 187
Chemikálie	97 693	92 117,10	95 366	3 249
Nakúpené krmivá	122 084	147 822,62	232 760	84 938
Stavebný materiál	33 070	38 284,32	44 576	6 292
Spotreba náhradných dielov	72 623	54 907,40	77 626	22 719
Spotreba komponent. do KZ	65 619	72 937,19	89 044	16 107
Spotreba nákup. krmív-jadrové	219 346	229 334,18	194 553	-34 781
Spotreba ostat. materiálu	166 559	99 493	70 942	-28 551
Spotreba elekt. energie	93 314	105 034	92 889	-12 145
Spotreba ostatnej energie	14 100	15 425,50	13 452	-1 973
Služby:	554 921	548 440,34	608 639	60 199
Opravy a udržiavanie	167 622	192 493,46		24 871
Cestovné	4 592	4 234,88		-358
Reprezentačné náklady	15 197	12 734,94		-2 463
Ostatné služby	367 509	338 977,06		-28 532
Mzdové náklady	936 123	956 995,93	943 058	-13 937
Poistné a sociálne náklady	318 391	326 269,63	323 146	-3 123
Dane a poplatky	48 979	48 944,90	49 419	474
Iné prevádzkové náklady				44 0
	99 283	91 455,78	134 137	99
Odpisy a zákonné rezervy	371 783	378 415,37	376 507	-1 907
Finančné a mimoriadne náklady	12 621	14 135,18	11 330	-2 805
Náklady spolu	3 754 455	3 864 936,0	4 080 503	215 567

Medziročný nárast sa najviac prejavil na spotrebe nakúpených krmív o 84 938 EUR, spotreba týchto krmív aj komponentov do krmných zmesí bola zhruba na úrovni roku 2019, ale priemerná realizačná cena bola vyššia o 100 EUR/tonu.

Spotreba nakúpených osív je tiež na úrovni predchádzajúceho roka ale nákupné ceny boli takmer o 26 % vyššie čo predstavuje sumu 22 tis. EUR. Nakúpili sme viac stavebného materiálu a tiež náhradných dielov do aut a strojov čo predstavuje navýšenie nákladov o 29 tis. EUR. Robila sa rekonštrukcia administratívnej budovy a vrátnice v Ludrovej, rekonštrukcia skladu krmných zmesí v Liptovskej Štiavnici, vybudovanie výhonu pre kravy v hodnote 36 tis. EUR.

V roku 2020 sme na základe uzatvorených nájomných zmlúv uhradili nájomné za prenajatú pôdu – Slovenskému pozemkovému fondu, mestu Ružomberok a FO vo výške 58 994 + 12 959 = 71 953 EUR čo je v porovnaní s minulým rokom viac 25 919 EUR. (SPF)

Daň z motorových vozidiel, uhradená vo výške **11 371 EUR**, daň z nehnuteľnosti platená obciam a mestu Ružomberok vo výške **30 719 EUR** (viac o 900 EUR) a poplatky za znečistenie ovzdušia - Úradu životného prostredia vo výške **563 €**.

Zúčtované odpisy dlhodobého hmotného majetku vrátane zostatkovej ceny vyradeného dlhodobého hmotného majetku, odpisov zvierat – základného stáda a zostatkovej hodnoty uhynutých dospelých zvierat boli vo výške **377 877 EUR** čo je takmer o 1% menej ako v roku 2019.

Finančné náklady tvorili úroky z bežných účtov, z leasingových zmlúv, a poplatky banke uhradené vo výške 11 307 EUR menej o 19 %

„Poľnohospodárske poistenie je dôležitým nástrojom, ktorým kompenzujeme škody z následkov nepredvídaných udalostí na poľnohospodárskej produkcii.

Poistenie zvierat, plodín, zásob, nehnuteľností, zákonné poistenie motorových vozidiel bolo v roku 2020 vo výške 30 560 EUR. (viac o 2 257)

Poskytnuté dary – (ZŠ, MŠ, obciam, TJ, na kultúru, a cirkevné účely sme v roku 2018 na tento účel 13212) boli vo výške 18 337 EUR.

2.3 Prehľad o výnosoch

Najvýraznejšou časťou výnosov sú tržby z predaj vlastných výrobkov a služieb a za predaný tovar na obchodnom úseku, spolu vo výške **2 726 828 EUR**.

Tržby za uplynulý rok zaznamenali nárast o 4,6 % čo predstavuje sumu 119 364 EUR. Najvýraznejšie sa to prejavilo v divízii ŽV (193 655).

Ostatné výnosy tvoria:

- aktivácia dlhodobého majetku technicky zhodnoteného vo vlastnej réžii
- aktivácia zvierat
- zmena stavu nedokončenej výroby, výrobkov na sklade a mladých zvierat

Prehľad o výnosoch a tržbách podľa divízií a stredísk (bez dotácií RV,ŽV)

	Rok 2016	Rok 2017	Rok 2018	Rok 2019	Rok 2020	Rozdiel 2018/2019
RV výnosy	939 099	916 143	1 033 598	994 863	991 977	-2 886
ŽV výnosy	1 184 179	1 296 767	1 511 841	1 631 077	1 799 615	168 538
Doprava tržby	108 056	61 435	63 470	58 154	39 259	-18 895
Opravné výnosy	83 868	83 192	57 770	85 512	65 747	-19 764
LOM výnosy	716 526	695 757	517 429	587 421	492 376	-86 044
SV tržby	109 353	124 063	145 150	148 973	179 052	30 079
OÚ výnosy	101 681	121 156	113 253	121 994	96 003	-25 989
BPS výnosy	107 099	109 636	107 778	136 982	118 364	-18 618

Najvýraznejší nárast externých tržieb sme zaznamenali v živočíšnej výrobe za predaj hlavného výrobku – mlieka, kde sme predali o 478 951 litrov viac čo predstavuje sumu 137 188 EUR (Ø je nižšia o 0,008 eurocenta čo predstavuje sumu 31 433 €). Stavebná výroba vykonala viac externých prác čo sa prejavilo nárastom tržieb o 20 % a podobne aj na stredisku BPS došlo k zvýšeniu produkcie a tým aj k zvýšeniu tržieb o 27 %. Výnosy ovplyvnila zmena stavu, ktorá bola nižšia o 41 tis. EUR oproti predchádzajúcemu roku.

K poklesu výnosov došlo na stredisku Lom o 14 tis. EUR na stredisku Dopravy o 20 tis. EUR a na Obchodnom úseku o 25 tis. EUR. a za predaj elektrickej energie o 15 tis. EUR čo bolo čiastočne ovplyvnené pandémiou koronavírusu (COVID 19).

Ostatné výnosy tvorili zúčtované dotácie vyplatené na základe Rozhodnutí Pôdohospodárskou platobnou agentúrou Bratislava, ktorých suma za rok 2020 bola **628 414 EUR** čo je **pokles o viac ako 14,80 % ako v roku 2019. (111 374)**

Z toho bola poskytnutá podpora na:

– jednotnú platbu na plochu vo výške	181 864,55
– platby na poľnohospodárske postupy prospešné pre klímu a životné prostredie	98 473,99
– platba na kravy chované v systéme s trhovou produkciou mlieka	95 019,96
– platba pre vybrané oblasti s prírodnými alebo inými obmedzeniami	133 666,06
– platba na opatrenie dobre životné podmienky zvierat	55 945,00
– dotácia na chov a udržanie ohrozených druhov zvierat	6 400,00
– dotácia na agroenvironmentálno-klimatické opatrenie	50 680,09
– úhrady finančnej disciplíny	6 364,51

2. 4 Mzdové ukazovatele

Mzdové náklady boli vo výške **943 058 EUR (nižšie mzdové náklady o 13 938 EUR)**. Priemerná mesačná mzda pri priemernom prepočítanom stave **77 (menej o 11)** pracovníkov je **1 030,42 €**.

Zákonné sociálne poistenie z vyplatených miezd bolo v roku 2020 **323 146 EUR**.

K dnešnému dňu (23.06.2021) má družstvo vyrovnané všetky odvodové povinnosti z miezd.

Ukazovateľ	K 31.12.2018	K 31.12.2019	K 31.12.2020
Počet zamestnancov spolu k 31.12.	89	89	78
Z toho: robotníci			
prevádzkoví zamestnanci			
THP	17	17	17
Počet zamestnancov v prepočítanom stave	89	88	77
Mzdové náklady celkom v EUR +odvody	1 211 490	1 325 400	1 301 791
Priemerná mesačná mzda v EUR	877,33	899	1 030,42

2. 5 Poskytovanie sociálnych výhod

Sociálny program definuje základné výhody, ktoré Poľnohospodárske družstvo poskytuje všetkým zamestnancom z vyčlenených prostriedkov sociálneho fondu. **Tvorba SF v roku 2020 bola na ťarchu nákladov vo výške 1% z vyplatených mzdových prostriedkov bez náhrad – čo predstavuje**

sumu 8 082,07

Tieto prostriedky sa vynakladajú účelovo na skvalitňovanie starostlivosti zamestnancov v nasledujúcich oblastiach:

➤ príspevok na stravovanie zamestnancov	4 721,83
➤ príspevok na kultúrne podujatie a regeneráciu prac. síl	360,83
➤ doprava do zamestnania (ošetrovatelia HD v LŠ)	260,00
➤ životné jubileá	420,00
➤ VČS á 10 € (stravné)	660,00
➤ vianočný balíček pre zamestnancov (salónky, kalendáre)	
➤ príspevok dôchodcom	

Použitie SF spolu 6 422,66

Zostatok k 31.12.2020

26 641,48 EUR

Medzi ďalšie benefity a činnosti zabezpečovania sociálnej politiky hradenej z nákladov družstva sú:

- zdravotná preventívna starostlivosť
- osobné ochranné pracovné prostriedky
- odmeny za súťaž „Požiarna súťaž“
- doplnkové dôchodkové sporenie

2. 6 Majetok a investície

Družstvo vykazuje hodnotu investičného majetku (softvér, pozemky, stavby, samostatne hnutelné veci, základné stádo, ostatný dlhodobý hmotný majetok, dlhodobý finančný majetok 063) v sume **8 692 432 EUR**, čo v porovnaní s predchádzajúcim rokom predstavuje mierny pokles (index koeficient rastu $I = \text{hodnota ukazovateľa v bežnom období} / \text{hodnota ukazovateľa v minulom období}$)

V roku 2020 sme investovali v celkovej výške **199 363,77 EUR** v tomto členení (bez obstarania zvierat)

– Softvér	3 755
– Automobil Dacia Dokker	9 419
– Chladiaci tank	57 670
– Kontajner 4 ks	13 800
– Milk taxi	8 557
– Mulčovač	5 200
– Separátok, sadzač, ryhovač	5 500
– Výdajný stojan PHM	2 800
– Vyorávač zemiakov	4 500
– Vysokozdvížný vozík	3 000
– Žací stroj NOVACAT	10 000
– Nákup pozemkov	64 482
– Drobný majetok	10 680

Spolu
EUR

199 364

V rámci finančného majetku sme v roku 2020 predali obchodný podiel v AGROPODNIKU, s.r.o. v Bešeňovej, kde sa stal nadobúdateľom Obec Bešeňová, v zastúpená Ing. Martinom Baranom, starostom obce. Tento podiel bol predaný zo stratou 79 690,15 EUR.

Oceňovacie rozdiely - 55 733,11 EUR. (125 838)

Finančná analýza

Ukazovatele likvidity

$$\text{Celková likvidita} = \frac{\text{krátkodobý finančný majetok} + \text{krátkodobé pohľadávky} + \text{zásoby}}{\text{krátkodobé záväzky}}$$

$$\text{Celková likvidita} = \frac{412\,156 + 1\,403\,583}{675\,907} = 2,68 \quad 2,547$$

$$675\,907$$

Optimálna hodnota ukazovateľa je **2,5**. Hodnota nám hovorí o tom, že družstvo je schopné uhrádzať svoje splatné záväzky.

Ukazovatele aktivity

$$\text{doba obratu pohľadávok} = \frac{\text{pohľadávky priemerný stav (S r.53)}}{\text{tržby (VZS r. 03+04+05+08)}} \times 365$$

$$\text{doba obratu pohľadávok} = \frac{(424\,228 + 412\,156) / 2 \times 365}{112\,199 + 2\,369\,969 + 244\,660 + 155\,712} = 52,92 \text{ dní}$$

(38,8/2014, 2016 44,5)

Ukazovateľ doba obratu pohľadávok umožňuje posúdiť ako účinne družstvo využíva svoj majetok. V prípade družstva možno konštatovať, že máme na pohľadávky uzatvorené zmluvy, v ktorých je doba splatnosti vyššia ako 40 dní.

$$\text{Doba obratu záväzku} = \frac{\text{záväzky} + \text{úvery}}{\text{Tržby (VZS 03+04+05+08)}} \times 365 = \frac{675907}{2\,882\,540} \times 365 = 85,40 \text{ dní (101 dní)}$$

Tento ukazovateľ vypovedá o skutočnosti koľko dní v priemere trvá družstvu zaplatenie záväzku. Stav signalizuje problémy v likvidite.

Ukazovatele zadlženosti

$$\text{celková zadlženosť} = \frac{\text{cudzie zdroje (záväzky + časové rozlíšenie, S r.101+141)}}{\text{celkový majetok (aktíva)}} \times 100 =$$

$$= \frac{958\,688 + 280\,379}{4\,625\,514} = 26,70 \%$$

Celková zadlženosť družstva predstavuje 26,70 % (v roku 2011 34,02 v r. 2012 30,68%, v r.2013 29, v r.2014 26, 2015 23,50, 2016 23,25, 2017 30,68, 2019

24,80). To znamená, že 75,20 % družstvo kryje vlastnými prostriedkami a zvyšok tvorí cudzí kapitál.

úverová zadlženosť = $\frac{\text{krátkodobé finančné výpomoci a bankové úvery}}{\text{celkový majetok}} \times 100 =$

= $\frac{92\,914}{4\,625\,514} \times 100 = 2\%$ (v roku 2012 3,22 %, v roku 2013 0,47, v roku 2014 1,37, 2015 1,54, 2016 1,56, 2019 0,50)

Úverová zadlženosť vyjadruje, aká časť majetku je krytá úverom alebo finančnou výpomocou.

Produktivita práce

Produktivita práce je jedným z najvýznamnejších faktorov efektívnosti družstva a zároveň rozhodujúcim faktorom jej konkurenčnej schopnosti. Vyjadruje, ako účinne bol výrobok vyrobený alebo s akou mierou efektívnosti boli služby realizované. Produktivita práce vyjadruje efekt, ktorý priniesol pracovník za zvolenú časovú jednotku. **Vypočítame ju ako podiel** dosiahnutých tržieb a priemerného počtu zamestnancov (do výpočtu boli zahrnuté tržby za tovar a celá výroba t.j. tržby z predaja vlastných výrobkov a služieb, zmena stavu zásob a aktivácia zahrňujúca aktiváciu budov a stavieb, strojov a zariadení – robená vo vlastnej réžii ako aj aktivácia zvierat). **Spolu dosiahnuté tržby** boli vo výške **2 882 540 €** priemerný stav pracovníkov bol **77**, produktivita práce na jedného pracovníka bola **37 435 €**. V roku 2019 dosiahnutá produktivita bola **30 729 €**, čo predstavuje nárast o **21,80 %**. (2014 28586, 2015 31232, 2016 28424, 2017 28 205, 2018 29 215, 2019 30729)

Prvoradým cieľom družstva je zabezpečenie likvidity a finančnej stability. V priebehu roka 2020 sme si plnili záväzky voči zamestnancom, záväzky voči daňovému úradu, Sociálnej poisťovni, Zdravotným poisťovniam, obciam i mestu Ružomberok, a tiež Slovenskému pozemkovému fondu Bratislava.

K 31.12.2020 sme evidovali pohľadávky z obchodného styku vo výške **369 120 €** a záväzky z obchodného styku vo výške **487 917 €**. Záväzky prevyšujú pohľadávky 118 797 EUR (rok 2012 o 23 332, rok 2013 o 273 363, rok 2014 o 154 242, rok 2015 157 213, 2016 153 825, 2019 80 132) €. (je to aj dôsledok výpadku externých tržieb a tým aj nepriaznivým vývojom cash flow,

Na záver však môžem konštatovať, že aj napriek tomu, že rok 2020 bol ovplyvnený situáciou v súvislosti s COVIDOM-19, aj v tomto roku svojou činnosťou a aktivitami naplňame víziu družstva.

Ďakujem Vám za pozornosť

Vypracovala: Mgr. Plávková Miroslava

Ludrová 23.06.2021